Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: „Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIII. Ч. 197. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 13-го ЖОВТНЯ (OCTOBER) 1956. ДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ — TEN CENTS No. 197. VOL. LXIII.

ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА Є ГОЛОВНИМ ФАКТОРОМ У ВИБОРЧІЙ КАМПАНІЇ — ЗАЯВЛЯЄ ПРЕЗИДЕНТ

Вашингтон. — На пресовій конференції, відбутій в четвер цього тижня, президент Айзенгавер заявив, що, як показує розвиток дотеперішньої виборчої кампанії, головною темою в ній є не розбіжності в поглядах на міжнародні проблеми, але справи й актуальні питання внутрішньої, домашньої політики. На його думку сьогодні в усіх спорах йде про конфлікт між республіканським намаганням вести здорову-грошову децентралізовану внутрішню політику і тенденціями демократичних провідників вернутися до інфляційної політики з широко розбудованим сцентралізованим урядовим апаратом. В дальшому, відповідаючи на питання окремих журналістів, президент Айзенгавер торкнувся цілої низки справ, таких, як проблема його здоров'я, справа скасування обов'язку військової служби і припинення спроб з ядровою зброєю, непорозуміння між республіканцями, відповідальности за неухвалення закону в справі розбудови шкільництва тощо. За словами Айзенгавера найголовнішою проблемою у виборах повинно бути те, щоб якнайбільша скількість громадян голосувала. Щодо його здоров'я, то в цій справі буде опублікований наприкінці місяця окремий комунікат лікарів. Закиди демократів в сторону республіканців, що це вони перші почали думати над скасуванням обов'язку військової служби і припиненням спроб з водневими бомбами, минаються з правдою, бо він як Президент ніколи і від нікого не чув про такі пляни серед республіканської партії чи в урядових колах. Щодо шкільного закону, то Президент заявив, що він відкинув демократичний законопроєкт в цій справі, бо цей проєкт не передбачував шкільних приміщень для областей, які їх найбільше потребують і за те демократи ударемнили запропонований ним закон, який передбачував будування шкіл відповідно до місцевих потреб і в погодженні з федеральною шкільною програмою. Щодо розбіжностей в республіканській партії, зокрема тверджень деяких республіканців, що в цій партії не може бути місця для таких осіб, як сенатори Мек-Карті, Дженнер і Мелон, то Айзенгавер заявив, що в З'єдинених Державах по суті немає загальнокрайових партій, а є тільки 48 стейтових партій, бо населення стейтів а не республіканська чи демократична партія вирішує, хто має бути його сенатором чи конґресменом. Торкаючись закордонних справ, Президент ствердив, що їх на ділі у виборчій кампанії не обговорюються. Коли ж іде про закиди в таких конкретних справах, як те, що ЗДА не мають ясної лінії в справі Суезу, то ці закиди виходять з деяких закордонних кіл і цілком не відповідають дійсності. Чи не найбільше часу присвятив президент Айзенгавер справі допомоги для фармерів і їхніх родин, в областях спустошених цьогорічною посухою. Він заповів, що негайно після відбуття виборів відбудеться конференція всіх компетентних чинників для випрацювання як найуспішнішого пляну допомоги.

Стівенсон закидає республіканському урядові „безвідповідальність" в закордонній політиці

Беркелі, Каліфорнія. — Адлей Стівенсон, демократичний кандидат на президента країни, виступив тут минулого четверга, 11-го жовтня, з передвиборчою промовою, в якій закидував республіканському урядові „безвідповідальність" в закордонній політиці, обвинувачуючи при цьому президента Айзенгавера і державного секретаря Доллеса в тому, що вони складали заяви, незгідні з правдою. Демократичний прапороносець вважає, що уряд президента Айзенгавера „втратив довір'я і респект до нас у світі" тим, що вів противорічну закордонну політику та „оповідав нам казки, замість грізної дійсности", і своєю політикою більше відстрашував наших приятелів, ніж наших ворогів. Така „безвідповідальність у закордонній політиці" є — на думку Стівенсона — спадщиною історичного ізоляціонізму Республіканської партії. Стівенсон в дальшому обвинувачував президента Айзенгавера безпосередньо в „обмані американського народу в сфері закордонних справ." „Не зважаючи на те, —твердив Стівенсон, — що Америка поносить поразки закордоном, нас запевняють, що все є добре, що комуністи є в розтічі та що наша політика є блискуча." Стівенсон вважає, що республіканський уряд не видвигнув ані одної нової ідеї в закордонній чи внутрішній своїй політиці. — Республіканську партію Стівенсон назвав „коаліцією грошоробів з ізоляціоністами", а республіканський уряд такою ж коаліцією бизнесменів з мільйонерами". У своїй промові Стівенсон повторив теж і видвигнені вже раніше проти республіканців закиди у їхній внутрішній політиці.

В АМЕРИЦІ

● **Американський** літаконосець „Ентерпрайз", містоти 20,000 тони, який брав участь у двадцяти морських битвах за другої світової війни, затопивши 72 японські кораблі та збивши 911 японських літаків і має рівно 20 років, буде проданий на ліцитації на старе залізо. Фахівці прийшли до висновку, що модернізувати його не виплачується. Його оцінюють „найвище" на $1,000,000. Коли цей літаконосець продадуть — його ім'я скреслять з реєстру кораблів морської фльоти ЗДА.

● **Смитсоніен Інститут** у Вашингтоні, власник славетних музеїв, досліджуючи таємничий корабельний кістяк, знайдений на підводних скелях за 35 миль від побережжя Флориди, устійнив лише те, що цей корабель походить з-перед 200 років. Недавно відкрито на одній з корабельних гармат, ковану в залізі трояннду з короною. На цій підставі в архівах англійської адміралиції стверджено, що це — фреґат „Лоо", який мав 24 гармати і 280 осіб залоги, плавав під командуванням капітана Ашбі Юттінґа, і затонув недалеко Флориди в 1774 році. Його залога врятувалась на човнах.

● **Канада** запротестувала перед З'єдиненими Державами, що ЗДА, продаючи за кордоном муку, зобов'язують чужі країни додатково закуповувати по нижчих цінах рільничі продукти з величезних американських запасів. Канада вважає це за обнижування цін на рільничі продукти, експортовані іншими державами. Уряд у Вашингтоні покищо нічого на це не відповів.

● **Драматичний артист** Джімі Дюрант, який має 63 роки, і голлівудська акторка Марджі Литл, яка має 35 років, оприлюднили свої подружні заміри, але Дюрант ще не рішився, на коли призначити вінчання, і воно відбудеться „десь у найближчому році", бо він „має ще час".

● **Чарлз Вилсон**, секретар оборони, вернувся цього тижня до праці після важкої операції, зробленої три тижні тому. На своєму столі він застав гору листів, депеш і візитівок з висловами співчуття та побажання якнайскоршого видужання. Один лист звучав так: „За республиканців я голосував би лише в тому разі, якби мені заплатили не менше як $100,000 і ґарантували, що ці гроші будуть звільнені від податку. Але ви мені подобаєтесь. Демократ".

Д-Р СТЕПАН ВИТВИЦЬКИЙ ВИЇХАВ ДО ЕВРОПИ

Ню Йорк. — Президент Української Народної Республіки в екзилі, д-р Степан Витвицький, виїхав минулого четверга, 11-го жовтня, кораблем „Юнайтед Стейтс" до Европи. Д-р Витвицький приїде до Франції 16-го жовтня і зупиниться на кілька днів у Парижі, де відвідає дружину покійного Головного Отамана Симона Петлюри, пані Ольгу Петлюру, як теж зустрінеться з поодинокими членами Державного Центру УНР в екзилі, що перебувають у столиці Франції. З Парижу д-р Витвицький виїде до Мюнхену, де зупиниться на деякий час. Метою поїздки Президента УНР в екзилі до Европи є наладнання ряду справ Державного Центру, зв'язаних з його внутрішньою ситуацією, як і з вимогами відповідної акції у змінених міжнародних обставинах. Не в останній мірі причиною поїздки д-ра Витвицького до Европи, згідно з одержаними інформаціями, є zактуалізовані пропозиціями посередництва ПАУК консолідаційні українські проблеми. Під час перебування д-ра Витвицького в Европі його адресою буде адреса УНРади. З кінцем цього року д-р Витвицький повернеться назад до Ню Йорку.

Д-р Степан Витвицький

Демократичний конґресмен Адам Клейтон Повелл, мол., підтримуватиме кандидатуру Айзенгавера

Вашингтон. — Адам Клейтон Повелл, молодший, демократичний конґресмен з нюйоркської дільниці Гарлем, в якій живуть компактною масою негри, подав до відома, що він буде підтримувати під час виборів Айзенгавера, як республіканського кандидата на президента. В 1952 році Повелл підтримував демократичного кандидата Адлея Стівенсона, але тепер він — як заявляє — розчарувався в нім, бо Стівенсон поставився зневажливо до негритянського населення у ЗДА. Про своє рішення підтримувати під час виборів Айзенгавера Повелл сповістив на пресовій конференції, що відбулася у Вашингтоні після півгодинної його розмови з президентом Айзенгавером. На цій конференції Повелл подав до відома, що він переведе серед негрів у яких восьми або десяти містах виборчу кампанію за Айзенгавера. Водночас із цим він заявив, що зорганізує з „розчарованих лібералЬних демократів" окрему незалежну демократичну групу для підтримки кандидатури Айзенгавера.

Міні закликає портових вантажників порвати зв'язки з І.Л.А.

Ню Йорк. — Президент об'єднаних робітничих спілок Американської Федерації Праці та Конґресу Інтернаціональних Робітників звернувся до членів незалежної спілки Міжнародна Асоціяція Портових Вантажників (Інтернешенел Лонґшоременс Ассосієйшен — ІЛА) із закликом, щоб вони залишили свою невичищену з різних злочинних і ракетірських елементів асоціяцію і перейшли до підтримуваної зорганізованим в АФП-КІО робітництвом спілки Міжнародне Братерство Портових вантажників. Розіслав свого листа Міні на адреси 22.000 портових вантажників у зв'язку з виборами їхньої репрезентації, що мають відбутися в найближчому тижні. Закликаючи портових ватажників підтримувати нову чесну, ефективну і працездатну спілку, Міні ствердив, що Міжнародна Асоціяція Портових Вантажників, очолювана капітаном Бредлі, не позбулася злочинних елементів із провідних становищ в своєму керівництві і не змогла припинити своїх зв'язків з ґанґстерським світом, за що її виключено перед трьома роками з членства в Американській Федерації Праці.

МАТИ ВИВЕЗЕНОЇ ДО СССР ТАНІ ХВАСТОВ З УКРАЇНКОЮ

Американські газети подали фотографію Олени Дячок та її 5-річного сина Юрія з українським букварем „Свою Україну любіть". Олена Дячок, мати пірваної і вивезеної до СССР Тетяни Хвастов, народженої вже в ЗДА, звернулася до держ. департаменту ЗДА і британського уряду з проханням допомогти вернути їй її дитину, яка є американською громадянкою і має жити у вільному світі а не в СССР. Олену Дячок яка прибула до ЗДА із таборів ДП в Німеччині, деякі американські й европейські газети зробили юґослав'янкою, тому, що вона жила якийсь час у Юґославії.

Ізраїль перевів новий відплатний наїзд на Йорданію

Єрусалим. — В минулу середу 10 ц. м. вночі ізраїльське військо перевело новий плянований наїзд на територію Йорданії, при чому згинуло коло 66 осіб, у тому числі 48 арабів, а між ними одна жінка й одна дівчина. Цим разом був це реванж за вбивство двох цивільних осіб, що їх знайдено недалеко йорданського кордону по стороні Ізраїлю з відрізаними вухами. Ізраїльські чинники вважають, що вуха відрізано жертвам злочину на те, щоб виказатися перед інспіраторами того вбивства, що дійсно переведено напад. Тому, мовляв, це доказ плянованих і керованих згори атак, що їх Ізраїль вважає військовою аґресією. Поліційні собаки побігли слідами вбивників у сторону Йордану, і саме на військові позиції йорданців у тому районі ізраїльські вояки перевели новий нічний рейд. Місцевість Квалькілья на яку був скерований головний наскок, була піддана раніше сильному гарматному обстрілові. Опівночі голова Перемирчої Комісії ОН в Палестині, ген. Е. Л. Бернс звернувся з закликом до Ізраїлю й Йорданії негайно припинити бій, але стрілянина продовжувалась далі. У ході бою приїхав до йорданської лінії король Йорданії Гуссейн. Ізраїль виправдує цей свій останній наїзд новою провокацією збоку Йорданії і повною безсильністю Перемирчої Комісії Об'єднаних Націй завести спокій на кордоні. Сирія і Ливан запропонували Йорданії свою військову допомогу. Війська Сирії, зосереджені над кордоном Йорданії, очікують приказів.

У Гонґ Конґу відбулись криваві демонстрації

Гонґ Конґ. — У британській короннній колонії Гонґ Конґ вибухли в останній четвер вечером криваві заворушення, в яких згинуло понад 140 осіб. Вони розпочались з бійок поміж китайськими націоналістами і комуністами з нагоди 45-річчя проголошення Сун Ят-сеном китайської республіки. Гонґ Конґ, в англійському посіданні від 1841 року, який три роки нараховував 2,225,000 мешканців, — переповнений втікачами з комуністичного Китаю і комуністичними аґентами і ніхто не всилі подати дійсного теперішнього числа мешканців. У ході бійок між китайськими націоналістами і комуністами головно по фабриках, заворушення перенеслись на вулиці і прийняли характер демонстрації проти всіх білих. Тому, що більшість місцевих китайців є проти комуністичного Китаю, то при всьому хаотичному характері заворушень видно було їх одночасне антикомуністичне вістря. Проте юрба шаліла не відрізняючи національности й партійної приналежности жертв. М. ін. важко побито швайцарського консула і його дружину. Їх витягнули з авта, авто перекинули й підпалили, а самих їх облили бензиною і запалили. Обоє важко зранені, а стан дружини консула Фріца Ернста безнадійний. — Військо привернуло лад. Англійський губернатор оприлюднив заклик до спокою з пересторогою, що при повторенні заворушень — військо стрілятиме.

У Польщі зростає антисемітизм

Варшава. — „Трибуна Люду", орган польської „Об'єднаної робітничої", а насправді Комуністичної партії, оприлюднила велику статтю проф. Тадеуша Котабінського, який одверто і без ніяких серпанків обговорює зріст антисемітизму в Польщі, при чому подає його причини. Головною причиною є факт, що в Польщі дуже багато чільних становищ в державному апараті зайняли жиди. А що жидівська меншина в теперішній Польщі зменшилась, внаслідок гітлерівських звірств, з трьох передвоєнних мільйонів до 50,000, то в польському громадянстві зроджується враження, що така незначна меншина, силою впливу своїх становищ, зайняла упривілейовану і керівну позицію. — Тому, що жиди на впливових становищах підтримують своїх земляків при різних нагодах, в польській масі говориться про „змову жидів проти поляків і християн". Є випадки, що діти заявляють одверто, що „мама не дозволяє мені бавитися з жидівськими дітьми", а неоднократно можна почути в Польщі похвали під адресою Гітлера, який, мовляв „спасав" Польщу від жидів. Бували вже в Польщі випадки, коли вислано військо до містечок, де грозили антисемітські вибрики польської вулиці.

Підготовляють український буквар і читанки в Польщі

(С Ж) Хоч поляки ніби дозволили на організацію українських шкіл там, де є більша кількість українського населення, і на навчання української мови в тих польських школах, де є українські учні, все ж таки найбільшою перешкодою учити українських дітей української мови є брак українських букварів і читанок. В „людовій" Польщі досі була заборона видавати українську пресу, книжки і в тому шкільні підручники. З совєтської України також досі не доходили ні тамошня українська преса, ні книжки.

Після З'їзду українців у Варшаві, члени редакції „Наше Слово" і Президії Головного Правління Українського Суспільно - Культурного Товариства відбули нараду з представниками міністерства освіти і шкільництва про видання в Польщі українського букваря і читанок. УСКТ старається, щоб ті підручники були готові до 1-го вересня 1957 р.

Англія не заінтересована справою Тані Хвастової

Лондон. — Англійські офіційні чинники офіційно заявили, що для них не існує проблеми добровільного виїзду чи примусового вивезення американської громадянки — Тані Хвастової, 2½ річної донечки колишнього ДП Алексея Хвастова, який, замешкавши в З'єдинених Державах, виїхав у минулому тижні „на родіну" і забрав з собою дитину, всупереч волі її матері, а розведеної дружини Хвастова, *Олени Дячок*, українки. Американські іміграційні власті зацікавились цією справою внаслідок скарги матері Тані, але не встигли перешкодити її виїздові, бо большевицькі агенти сховали Алексея Хвастова і його дитину на „Квін Мері" в нюйоркському порті. Коли вони висіли в Лондоні й замешкали в совєтській амбасаді, то англійські чинники заявили, що вони не мають правної підстави заборонити Хвастову виїхати з дитиною до СССР, бо тільки суд, внаслідок скарги якогось приватного громадянина, міг би тимчасово заборонити виїзд з меж Англії подорожньому, до часу розглянення скарги. Такої скарги ніхто в англійському суді не зголосив. Невідомо теж, чи американські чинники офіційно звернулися до англійського уряду, щоб той припинив виїзд до СССР Тані Хвастової, як американської громадянки, безправно вивезеної до СССР.

АЙЗЕНГАВЕР З'ЯСОВУЄ ПОЛІТИКУ ЗДА В СПРАВІ СУЕЗУ

ЗАЯВЛЯЄ ГОТОВІСТЬ З'ЯВИТИСЬ НА РАДІ БЕЗПЕКИ ОН. — ТАЙНІ РОЗМОВИ З ЄГИПЕТСЬКИМ МІНІСТРОМ НЕ ДАЛИ ЩЕ ПОЗИТИВНОГО НАСЛІДКУ

Вашингтон. — През. Д. Д. Айзенгавер ствердив на своїй останній пресовій конференції в четвер 11-го жовтня ц. р., що американська політика в справі Суезу була завжди „ясна і тверда". Він заперечив, наче б між англійською і французькою політикою з одного боку та американською з другого були істотні різниці, при чому заявив, що ніхто ніколи з англійської офіційної сторони не зголосив ніяких застережень ані перед державним секретарем Доллесом, ані перед ним у зв'язку з американським становищем під час міжнародного конфлікту за Суезький канал. Зате признав, що публічна опінія дуже часто не розуміє як слід американської закордонної політики і на свій спосіб інтерпретує її, при чому покликався на прецеденс із американським рішенням боронити Формозу: те рішення викликало було закордоном різну інтерпретацію. „Отож, якщо у зв'язку зі справою Суезького каналу говориться, що американська політика не була ясна і тверда, то це помилка" — сказав буквально Президент. Він назвав водночас чотири принципи, яких Америка трималася в своїй політиці: 1) суверенність Єгипту, 2) правильне орудування Суезьким каналом, 3) побільшення прибутків Єгипту з плавби кораблів по каналі і 4) виключення можливости, щоб одна держава використовувала Суезький канал для своїх політичних цілей. Перша Лондонська конференція прийняла була проєкт, який брав під увагу всі ці принципи. „Наша приязнь з Англією дуже, дуже важлива для нас, не тільки з уваги на почування, але й офіційно, політично, економічно й військово. Те саме торкається Франції. Але французький підхід дещо різний і не можу сказати того всього (що про Англію) також про Францію, бо вона веде вже війну в північній Африці і тому там зрозуміло є більше напруження, аніж в Англії. Таким чином думаю, що ці речі (балачки про розбіжності) виринають із непорозумінь, які, сподіваюсь, будуть швидко виясненї". Запитаний журналістом, чи Президент поїхав би на засідання Ради Безпеки Об'єднаних Націй, як би цього вимагала справа мирного полагодження Суезького конфлікту, през. Айзенгавер негайно потвердив це.

Тим часом тайні наради поміж міністрами закордонних справ Англії, Франції і Єгипту в кабінеті генерального секретаря Даґа Гаммершилда продовжувались в четвер, але без ніякого позитивного висліду. Ці наради були перервані для переведення двох інших тайних конференцій. Французький міністер закордонних справ Піно скликав був Раду Безпеки на тайне засідання, на якому повідомив тільки про ведення розмов із єгипетським міністром. На тому засіданні Рада Безпеки, ствердивши, що нема потрібної більшости сьоми голосів для запрошення на свої засідання чи то Ізраїлю чи сьоми арабських країн, як цього домагалися всі ті держави, — перейшла до денного порядку над їх просьбою, не перевівши формального голосування. Державний секретар Доллес прибув із Вашинґтону на те засідання і зараз потім відлетів туди назад. Тайні наради з Махмудом Фавзі будуть продовжуватись і в п'ятницю 12го ц. м. Єгипетський міністер проволікає справу формальними подробицями, домагаючись, наприклад, щоб істотні переговори велись на спеціяльній для цього конференції, та не з'ясовує конкретної плятформи компромісу, що її готов прийняти Єгипет. Відбулась також тайна нарада представників 18-х держав, користувачів Суезького каналу.

Італійські комуністи славлять успіхи Тіта

Београд. — Приклад юґославських комуністів вказує шлях італійській „робітничій клясі" до перемоги в Італії,— заявив голова італійської комуністичної делеґації, яка тепер перебуває в Юґославії, сенатор Луїджі Льонґо, заступник першого секретаря італійської комуністичної партії. В інтерв'ю для репрезентативного юґославського щоденника „Політіка" — цей провідник італійських комуністів висловлювався з ентузіязмом про „панування робітничої кляси в Юґославії", а признавшись, що їхав до Юґославії „з деякими сумнівами", ствердив, що „тепер всі ті сумніви розвіялись". Італійський комуніст у двошпальтовому інтерв'ю ані разу не згадав про Совєтський Союз, як про вартний приклад до наслідування при „соціялістичному будівництві", зате раз-у-раз говорив про це під адресою Юґославії. Італійські комуністи, мовляв, борючись в Італії за заведення комуністичного устрою, матимуть на увазі юґославський приклад. Льонґо особливо хвалив „реалістичний, а не доґматичний підхід" юґославського режиму до різних справ.

В СВІТІ

● **Шахиня Ірану Сорая** рішуче заперечила, наче б вона чи її чоловік мали заміри розводитись з тої причини, що вона не може дати чоловікові і державі наступника престолу. Шахиня заперечила також, начебто приїхала вона до Франції і Швайцарії для того, щоб порадитися з лікарями. Вона незабаром вернеться додому.

● **Едвард, князь Кенту**, сьомий з черги претендент на англійський престол (першими трьома є діти Єлисавети II і княжна Марґарита) скінчив цього тижня 21-й рік життя і став повнолітнім. Королівська родина сподівається, що він тепер позбудеться дещо своєї легковажности. Недавно він розбив три чужі авта і своє власне, ідучи в нетверезому стані. Він дуже популярний.

● **Герман Кастнер**, від жовтня 1949-го до жовтня 1950-го року віце-прем'єр у Східній Німеччині, втік до Західньої Німеччини кілька тижнів тому, але щойно тепер про це повідомлено з уваги на його старечий вік і недугу (він має 69 років). Німецький уряд дозволив йому жити в Баварії під іншим прізвищем.

● **Японія** щодо числа самогубств займає перше місце у світі. У 1955 році відібрало собі життя, переважно з помічччю отрути 22,138 японців. На другому місці число самогубців у відношенні до населення стоїть у Данії, потім ідуть Австрія і Західня Німеччина. Цікаво, що всі ці европейські країни мають високий життьовий рівень.

● **У Фінляндії** комуністи в останніх громадських виборах, що відбулись останньої неділі і понеділка втратили коло 200 мандатів, особливо в користь центро - правої хліборобської партії. Найбільший упадок комуністичних впливів позначився у найбіднішій, східній частині Фінляндії, яка межує з Совєтами і де раніше комуністична пропаґанда мала найбільший успіх.

● **Рандолф Черчил**, син кол. прем'єра, журналіст, виграв судовий процес проти тижневика „Ді Піпл". У травні минулого року цей тижневик написав, що Рандолфа Черчила найняли писати нікчемні історії під час виборчої кампанії. Він заскаржив газету за наклеп, що спричинив йому шкоду в його професії, і виграв 5,000 фунтів (14,000 дол.).

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПРОМОВЧУВАНА СПРАВА

У теперішній передвиборчій кампанії не минає вже не тільки дня, але майже і години, в якій не було б якогось передвиборчого виступу та взаємних лідитацій численних кандидатів з обидвох великих партій на різні федеральні, стейтові і місцеві пости. Очевидно, що головна виборча агітація, як і увага публіки, концентрується в першу чергу на двох головних кандидатах, що змагаються за місце в Білому Домі, себто на республіканському кандидатові Двайтові Д. Айзенгаверові та на демократичному кандидатові Адлеєві Е. Стівенсонові. Вони і їхні виступи є осередками всієї кампанії, вони надають їй тон і під їх кутом розгортаються також кампанія та змагання за вибір поодиноких сенаторів, конґресменів та стейтових, повітових і міських репрезентантів чи урядовців.

Змагання за перемогу у виборах ведуться під двома аспектами: партійним та індивідуальним. Партійний аспект — це платформи обидвох партій, це справжня політика, внутрішня та закордонна, і її поодинокі проблеми, а індивідуальний аспект — це кваліфікації поодиноких кандидатів на здійснювання тієї партійної політики, яка, після виборів та перемоги в них, стає політикою країни. Очевидно, що під час виборчої кампанії всі політичні справи відповідно перебільшуються чи применшуються, представляється — можна б сказати — в кривому дзеркалі, якою є передвиборча агітація, а проте, все це має опісля поважний вплив і на дійсну політику країни та її уряду „народу, через нарід і для народу", бо ж за чотири роки прийдуть знову президентські вибори, і знову треба буде „лідитуватись" перед народом.

У дотеперішній передвиборчій кампанії заторкнено вже цілий ряд важливих проблем, головно внутрішнього порядку: фармерська політика, соціяльне забезпечення, шкільництво, зрівняння громадянських прав і т. п. Відносно закордонної політики, яка вже від довшого часу ведеться під знаком обопартійности, досі були тільки загальні завваги на тему авторитету і провідництва Америки в міжнародній політиці. Із закордонною політикою має відповідний зв'язок і справа оборони, що стала тепер нагло головною темою передвиборчої суперечки. Очевидно, представники обидвох партій і обидва кандидати висловили недвозначно своє переконання, що Америка мусить бути сильною і що оборона країни мусить бути на першому місці, але рівночасно обидва кандидати і обидві партії дещо інакше уявляють собі ту оборону і одна одній закидають, що оборонні заходи суперника цю оборону не збільшують, а тільки послаблюють. Оборонну проблему вмішав у виборчу кампанію головно демократичний кандидат Стівенсон, видвигнувши пропозицію *припинити дальші спроби з водневою бомбою* та скасувати обов'язок військової служби. Очевидно, що республіканська інтерпретація цих його пропозицій позначається також передвиборчим „кривим дзеркалом", а демократи відплачуються за це відповідною інтерпретацією республіканської політики зрівноваження бюджету зменшенням видатків на оборону, а факт, що обидві партії закидають одна одній, як провину, тенденції послаблення оборони, свідчить радше про те, що вони цю оборону таки справді ставлять на одне з головних місць у своїй політиці.

Слідкуючи за цією передвиборчою агітацією, багато з виборців бажали б і очікують, чи одна або друга партія і їх кандидати не видвигнуть тієї проблеми, що грала поважну ролю в попередніх виборах, а саме — справи американської визвольної політики. В попередніх виборах республіканці займали становище „політики визволення", а демократи — „політики здержування" у відношенні до Совєтського Союзу. У теперішніх платформах обидвох партій включена майже ідентична „політика мирного визволення" поневолених Москвою народів, але в активній передвиборчій кампанії цю справу цілком промовчується. Нам невідомо, щоб досі один або другий кандидат на цю тему заговорив, щоб підкреслив заслуги своєї партії в цій політиці, чи зробив закиди своєму суперникові за невдачі в цьому відношенні. Коротко: визвольна проблема, яка є найважливішою проблемою для соток мільйонів поневолених народів і одною з найважливіших для мільйонів американських виборців, які визволенню поневолених симпатизують, досі все ще не діждалась відповідного з'ясування збоку кандидатів.

На це могло вплинути багато причин, а передусім теперішня міжнародна ситуація, загальні співіснувальні тенденції та надії, які зв'язуються із всілякими процесами всередині самого Совєтського Союзу, не можуть бути заохочуючими обставинами для обговорювання цих проблем у передвиборчій кампанії. Але тим не менше впливові наші представники в обидвох партіях повинні використати якусь нагоду на те, щоб цю справу заторкнути і добитись в ній відповідного вияснення.

РЕАБІЛІТАЦІЙНА ВІДЛИГА

На протязі останніх місяців час від часу появляється на сторінках тієї чи іншої совєтської газети або журналу коротке повідомлення, що створено „комісію по впорядкуванню літературної спадщини" такого то й такого, або що такого-то й такого письменника чи мистця „поновлено" в правах Спілки совєтських письменників України. В першому випадку — з впорядкуванням літературної спадщини — мова йде про тих, що їх фізично зліквідовано, в другому випадку про тих, що їх недостріляно чи недобито тюрмами і концентраційними таборами.

Збираючи докупи подані досі повідомлення, до першої групи „реабілітованих", значить розстріляних чи замучених, належать: драматург Іван Микитенко, поет і драматург Мирослав Ірчан, драматург Микола Куліш, письменник Олександер Досвітній. Окремо треба поставити Василя Еллана-Блакитного, Василя Чумака, Івана Дніпровського, проголошених „ворогами народу" вже після їх смерти. Друга група „реабілітованих" — це „поновлені в правах" членів СПУ: Зінаїда Тулуб, Григорій Епік, Кость Гордієнко, Борис Коваленко, Валеріян Поліщук, Гнат Хоткевич, Н. Забара, Г. Овчаров, Є. Шабльовський, Е. Шехтман. Є ще й третя група, ті, що їх — не чекаючи на офіційно підтверджене Москвою повідомлення — проголошують з а з д а легідь „реабілітованими" замотеличені проґресисти в ЗДА і Канаді. Це — Борис Антоненко-Давидович, Валеріян Підмогильний, Кость Буревій, Василь Бобинський, що, мабуть, ніколи й не будуть реабілітованими.

Сповіщаючи про ці факти „реабілітації", комуністична прогресивна преса у ЗДА, пером різних розкосачених „львівських" і „не-львівських" дописувачів, захлинається від радости, що, мовляв, „направлено кривду" потерпіли від „культу особи" українським письменникам, і що тепер українські націоналісти не зможуть їм причіпляти латки „націоналістів", „своїх людей", роздирати шати над „розстріляною музою" і т. д. Поминаючи всю фарисейську й огидливу схидність тверджень к о м у н і с тичних проґресистів про „направлення кривди" закатованим совєтськими катами Миколі Кулішеві (що з нього нюйоркські „поінформовані" проґресисти зробили Панька Куліша), Досвітньому й Ірчанові, треба ствердити, що „ворогами народу", „націоналістами" і „фашистами" проголошували зліквідованих — порозстрілюваних і позасиланих українських письменників — не українські націоналісти, але ж самі таки московські комуністи й підсовєтські українські поплентачі. Це вони виступали з обвинуваченням покійного Василя Еллана-Блакитного, що він „працював для українських фашистів за кордоном і був агентом польської розвідки". Виявляв „зрадницьку натуру" Блакитного і все його „шкідницьке ставлення" той же самий Павло Григорович Тичина, що тепер одержав доручення ... впорядкувати посмертну спадщину Блакитного. Івана Микитенка, голову Всеукраїнської Спілки Пролетарських Письменників (ВУСПП), члена комуністичної партії і делегата на партійні з'їзди, охрестили „буржуазним націоналістом" теж вони, „правовірні комуністи" та їх місцеві й закордонні „поплентачі", цькуючи його потім за те аж до трагічного його кінця (загинув, кажуть, застрелений при спробі втекти). „Розвінчував" Мирослава Ірчана і називав його творчість „чужою й ворожою пролетаріятові", спотвореною „фашистськими ідеями", не хто інший, як теперішній його „реабілітатор", очолювач „комісії по впорядкуванню літературної спадщини" Мирослава Ірчана, Юрій Смолич. А вже цілі десятки сторінок можна списувати про те, якими епітетами й лайками тавровано творчість загинулого — як тепер підтверджується — на засланні або в тюрмі Миколи Куліша. А зрештою, чого далеко шукати. Тож і недавно померлого Остапа Вишню, що його хоронили дня 1 жовтня в присутності представників підсовєтського українського уряду й партії, не націоналісти охрестили „фашистом", але натаврували „запеклим ворогом народу, зубоскалом і куркульським підспівувачем" совєтські компартійці. І відбувалося все це під аплявз або й притакливе мовчання комуністичних білоручок, всяких містерів і серів у ЗДА і в Канаді, в їхніх „робітничих" Вістях і Життях.

Коли ж іде про „поновлених" в членстві СПУ різних недоліквідованих відомих і менше відомих українських письменників, то, звичайно, не можна мати нічого проти звільнення з в'язниць і концентраційних таборів безневинних людей. Друга справа те, чи відбувається „поновлення" в членах СПУ за добровільною згодою звільнюваних і чи, буває, деякі з них, не закінчать свого життя так, як закінчив свій життєвий шлях жидівсько-польський поет М. Бродерзон, який звільнений після шістьох років з совєтського концентраційного табору, помер через місяць після свого „поновлення" в правах і свого повороту до Варшави, не встигнувши п о і н формувати своїх рідних і друзів про те, що з ним було. Коли брати до уваги вік і переживання деяких із буцімто звільнюваних тепер українських письменників, треба сподіватися, що з ними буде те саме, що і з Бродерзоном.

Які наслідки дасть проводжена Кремлем в Україні „реабілітаційна відлига", сьогодні ще передчасно судити. Вона, з одного боку, може привести до різних „самостійницько-дірявих" виступів деяких „реабілітованих", перевихованих і готових виконувати всі доручення — так, як це було з Остапом Вишнею. Але, з другого боку, ця „відлига" може викликати в Україні реакцію, якої не сподівається ніхто. Деякі виступи покійного Вишні в останні місяці його життя дають підстави думати, що він, не зважаючи на всі муки емведівської „перевиховн", залишився таки старим Остапом Вишнею, автором „Вишневих усмішок", як і вірним ідеям своєї молодости залишився до кінця своїх днів автор „Прекрасної Ут" і „Чотирьох шабель" Юрій Яновський.

Сьогодні певне тільки одно. Розстріляних і закатованих не воскресити ніколи й нікому. (Про якусь „кривду" в боротьбі з Москвою не приходиться говорити). Творчість зліквідованих, якщо й „упорядкують" призначені для тієї мети Москвою очолювані „комісії для впорядкування" — спрепарують так, що ніхто її не пізнає, бо вони вилучать з неї всі ті моменти, що за них колись письменників знищувано. А роки мук і знущання, що їх зазнали переслідувані за любов до свого і за віру в своє українські мистці слова, залишаться незатертими не тільки в серцях, душах і в творчості „реабілітованих", але і в пам'яті та свідомості всього народу.

ЛОНДОН — МОСКВА — ПЕЙПІНҐ

Коли 21 вересня 1949 року п р о г о л о шено в Пейпінґу „Народну Китайську Республіку" з самозванним президентом Мао Тсе-тунґом, який офіційно був тоді головою так званої Китайської Народної Політичної Дорадчої Конференції, а перший офіційний уряд тієї нової комуністичної держави був покликаний до життя 1 жовтня 1949 р. під проводом прем'єра Чу Ен-лая (він же міністер закордонних справ), то Англія поспішилась з визнанням цього нового державного твору вже 6 січня 1950 року. За день перед тим вона зірвала дипломатичні взаємини з національним Китаєм, армія і верховна влада якого втекли 10 грудня 1949 р. з американською допомогою з азійського суходолу на Формозу. Китайські комуністи так очманіли тоді від своєї перемоги, що навіть не відповіли на акт визнання їхнього режиму урядом Великобританії. Після такого поличника, коли через чотири дні совєтський представник в Об'єднаних Націях, Яків Малік, поставив пропозицію про заступлення представника національного Китаю (Республіки Китаю) д-ра Т. Ф. Тсіянґа представником комуністичного Китаю, — англійський делеґат тільки стримався від голосування. А коли в половині січня 1950 року З'єднинені Держави закрили всі свої консуляти на території червоного Китаю і відкликали відтіль весь свій дипломатичний та консулярний персонал, то Англія залишила там свої представництва і зберігала їх весь час, навіть тоді, коли 26 листопада того ж року 200-тисячна комуно-китайська армія вступила на територію Кореї у підмогу північно-корейським комуністам, а Об'єднані Нації визнали комуністичний Китай агресором.

Своє відношення до комуністичного режиму в Китаї Англія сперла на міркування економічного і політичного характеру. Очевидно, що вирішними для неї — як в усій її історії — були інтереси торгівлі. Англія вважала, що коли вникли з велетенського китайського суходолу американські політичні й торговельні впливи, то власне вона, Англія, може заступити їх власними впливами; при цьому Англія сподівалася не тільки врятувати Гонг Конг від комуно-китайської агресії, але й поширити те „вікно" на східньо-азійський суходіл у широку браму для своєї торгівлі з Китаєм. Політична ж калькуляція була така, що добрі взаємини вільного світу з комуністичним Китаєм прискорять момент розсварення Пейпінґу з Москвою. Англійська закордонно-політична думка вказувала на ніби логічний і невідхильний антагонізм поміж експансивно-російськими інтересами й тенденціями і відродженими державними амбіціями Китаю, без уваги на те, чи той Китай націоналістичний чи комуністичний. Ніякий, мовляв, уряд, який сидить у Пейпінґу, не може на довшу мету помиритись із загарбанням Росією не тільки Зовнішньої Монголії, але й цілого ряду тих суміжних тюркських та інших провінцій, які колись були під пануванням монгольських ханів і на які завжди зазіхав Китай, як на свою „леґальну" спадщину.

Імовірно прийде колись до зудару поміж російським та китайським експансіонізмами у боротьбі за східньо-азійський континент включно з цілим його тихоокеанським побережжям. Але це пісня далекого майбутнього. Тим часом міцніший цемент, що об'єднує спільні Москві й Пейпінґові інтереси, — спільну ідеологію, спільне бажання закріпити на власному терені комуністичний режим і спільну ворожнечу супроти вільного світу. Тому, за активною допомогою СССР, експансія нової китайської держави пішла не в північному, північно-східньому та західньому напрямках, де засіли були москалі, а в південному, південно-західньому та східньому. Корея, Маляйський півострів і Індо-Китай стали безпосередніми предметами комуно-китайської агресії, яка загрозила теж Сіямові і Бірмі. Американська Сьома Фльота у Формозькій протоці і створення Організації Південно-Східнього Азійського пакту (СЕАТО) загородили шлях тому походові. А втім він таки здобув поважні нові позиції: Північну Корею та Північний В'єтнам, які перетворились в комуно-китайські колонії і стали випадними базами для дальших дій в майбутньому.

У цій справі Пейпінґ користується далі всебічною підтримкою Москви. Під кінець сталінського режиму взаємини між столицями цих двох комуністичних великодержав були погані, напружені. Є голоси, які твердять що коли б Сталін не зійшов з цього світу ще кілька років, то з Мао Тсе-тунґа став би ще грізніший для Москви азійський Тіто, аніж європейський. Але по смерті Сталіна Хрущов і Булґанін поспішили до Пейпінґу, а після них поїхав Мікоян для виготовлення подробиць підписаного двома названими „колективними диктаторами" широкого порозуміння. І від того часу, від часу залатання щілини, що утворилися внаслідок брутальної тактики Сталіна, будівля совєтсько-китайської приязни стоїть твердо і не виявляє ніяких хитань.

8-ий конгрес комуно-китайської партії в цілості потвердив це і завдав великого удару англійській комбінації, обчисленій на розсварення Москви з Пейпінґом. Ані Мао Тсе-тунґ, ані один з інших

(Закінчення на стор. 3-ій)

Юрій Таркович

У ГАМБУРЗЬКОМУ ПОРТІ

Приїжджому з баварської столиці, Мюнхену, в Гамбурзі впадає в очі велика кількість каналів і передусім цілий ліс кранів, що є чи не наймаркантнішою о з н а кою цього тепер вже майже двомільйонового міста. Понад пів мільйона мешканців Гамбурґу живуть, прямо чи непрямо, з порту. І тяжко це значення порту для міста і цілої Західньої Німеччини зрозуміти, не побувавши самому в Гамбурзі. Саме місто — це справжній велетень, а його порт — це пульс економічного життя країни, що з руїн і небувалого в історії упадку знеслася на висоту, про яку мало хто з самих німців повірив би ще 5-6 років тому, не говорячи про 1945 рік.

Зразу після війни найважливіші портові споруди Гамбурґу були здемонтовані, чужинецькі торговельні кораблі цей порт оминали і, здавалось, величезне місто вмирало. Поволі німці одержували чимраз більше прав, але західні альянти все ще не дозволяли їм відбудовувати порт, довго не погоджувалися на відновлення праці в корабельних доках, колись славних на весь світ конкурентів англійських доків. В останніх роках все дуже швидко змінилося. Тепер гамбурзькі доки працюють день і ніч, будуючи торговельні кораблі чи не для всіх країн світу. Минулого року в доках „Гумбольт-Верфт" спущено на воду найбільший у світі пароплав-цистерну, що його замовив грецький власник кораблів Онасіс, який постійно перебуває в князівстві Монако, щоб уникнути обов'язку платити податки, яких ця країна фактично не знає.

Торговельна фльота Гамбурґу перевищила своє колишнє значення. Гамбурзький порт простягнувся на 35 кілометрів і щороку прибуває сюди коло 16.000 торговельних і декілька сот пасажирських пароплавів. Таким чином Гамбурґ став найбільшим портом Европи і, після Ню Йорку та Лондону, третім портом у світі. Німці дуже горді з того, що цей їхній порт більший за французький Марсель чи італійську Ґеную.

Нові мільйонери

Після найбагатшого міста Західньої Німеччини, Дюссельдорфа, в Гамбурзі живе найбільше нових і старих мільйонерів. Їхні елеґантні віллі стоять над озером Альстер. Вечорами перед ними шикуються люксусові „мерцедеси", що коштують по 20 тисяч марок (5.000 дол.). В порівнянні з передвоєнними роками мільйонерів тут більше, і їх склад за соціяльним походженням і навіть національністю дещо змінився. Колись береги Альстеру замешкували старі гамбурзькі родини, що накопичували свої багатства з роду в рід. Чимало з старих мільйонерів після війни збідніло і до елеґантної частини міста не повернулось. На їхнє місце прийшли нові, що з нічого добилися великих маєтків.

Німецький провідник з прихованим жалем констатує, що змінилася і національність багатіїв. Береги Альстеру заселювали колись виключно німецькі капіталісти, а тепер ціла третина їх — ненімці. Цікаво, що найбагатшим з них є іранець, який продукує десятки мільйонів жіночих панчіх „опал".

Населення Гамбурґу примирилося з таким станом частинного „віднімечення" своїх багатіїв, бо чужинці-багатії почасти спричинилися до економічного зросту їхнього міста, забезпечили йому працю, кращі як перед війною заробітки і можливість пити досхочу пиво (добре баварське буває тут рідко). Отже, чужі мільйонери сірого громадянина не турбують. Взагалі Гамбурґ — це найбільш інтернаціональне місто Західньої Німеччини, хоч найбільше закордонних туристів приїжджає до Мюнхену. Мешканці Гамбурґу бачать в чужинцях не тільки гостей із закордону, що лишають певну кількість валюти, але хочуть, щоб чужинці їхнє місто полюбили і почували себе в ньому, як вдома. На півдні Німеччини такого відношення до чужинців немає.. Не диво, що ніде в Західній Німеччині молодь не захоплюється так американським джезом як саме в Гамбурзі. Тут, мабуть, нема дівчини чи хлопця, що не любили б джезу. Старші покручують головами, але сприймають цю американську моду, як щось необхідне.

ЗУАДК в Гамбурзі

Величина Гамбурґу і його американські темпи життя людину скоро втомлюють. Але як втриматись, щоб не відвідати станицю ЗУАДК? З приємним заскоченням констатуємо, що знаходиться вона недалеко головного двірця, в гарній дільниці. Станиця ЗУАДК'у тут — це рухлива установа, що здобуває фонди від різних організацій, а гарне приміщення, в якому вона знаходиться, оплачує американська допомогова організація для втікачів ЮСЕП.

Біля Гамбурґу є аж чотири невеликі табори, де перебуває досить багато українців, яким станиця ЗУАДК'у допомагає в еміґрації та уділює іншу допомогу. В Гамбурзі міститься американський генеральний консулят, в якому дуже часто приходиться інтервеніювати в еміґраційних справах, бо, — каже керівниця бюра ЗУДАК'у пані Артиміда Мареш, — еміґраційний закон кінчається 31 грудня ц. р. І автора цих рядків в ЗУАДК'у намовляють: Їдьте й ви до Америки, там життя краще і ви скоро заробите собі „тверді" доляри. В Европі життя непевне, невідомо, що буде завтра ...

За півтори години їзди ви в Бремені, іншому портовому місті. Хто з наших скитальців не знає чи не чув про Бремен! Звідси виїхали десятки тисяч українців до ЗДА, Канади, Австралії. І тепер в Бремен-Лезумі є табір, що випускає людей з Европи в далекий світ. Більшість їх їде до ЗДА. Це — німецькі втікачі чи виселенці із східньо-европейських країн. Але наш земляк, п. М. із Дніпропетровщини явно перебільшує, коли каже: „Я вже бачив тут 5 мільйонів еміґрантів". Він працює в цьому таборі на невеличкій посаді декілька років, сина має в ЗДА, а сам не хоче їхати, бо йому „цікаво дивитися на тих, що самі їдуть".

В. Гайдарівський

ЩЕ ОДНО КОХАННЯ

Повість

(8)

Дерева розкидали довгі оксамитові килими тіней, що все збільшувалися й розповзалися. Дитячий галас на бульварі затихав. Максим усе ще ходив поруч учителя й уважно слухав його сповідь. Спочатку був здивований з того, що Володимир Петрович з ним такий щирий, і ставився з підозрою до нього, сподівався, що забажає, аби він поступився, не руйнував їхнього кохання. Та що далі розповідав учитель, то безпечнішим вважався Максимові. Побоювання розвіювалось, як туман від подуву вітру.

— Від розпачу людина не знає, що діє, — вирішив Максим і пройнявся радістю переможця, що стоїть перед подоланим супротивником. Катя, чарівна Катя, за якою побиваються інженери, вчені люди, відвертається від них, а закохується в нього! Максим ледве стримувався, щоб не проявити своєї радости в присутності засмученого вчителя.

— Ви можете запитати, навіщо я це все торочив? — говорив далі Володимир Петрович. — Я можу пояснити, але не знаю, чи буде воно зрозуміле. Коли людина розповідає про свої болі, то їй легшає, ніби у неї з серця спадає гніт. А до того ж я своєю розповіддю хотів застерегти і вас від самоомани, щоб ви не надто тішилися з мого падіння, бо рано чи пізно те саме чекає й на вас.

Можливо, вчитель помітив на Максимовому обличчі вираз радости, що його не міг парубок приховати, і подав Максимові тремтячу руку. Вони розсталися.

Уже сутеніло, і Максим квапився. Він здивував матір свою ще небаченою вибагливістю у виборі сорочки. Коли переодягався, щось тріщало, не хотіло налазити. Поспішав, бо хотів зустріти Катю ще перед парком, щоб, бува, до неї хтось не пристав раніше. Навіть краватки не зав'язав, бо на те незвичне діло треба багато часу. На всякий випадок, щоб можна було перед дівчиною виправдатись, сунув усі краватки до кишені.

Дійшовши до парку, не встиг ще віддихатись, як до нього, легкою ходою, підплила Катя.

— Я не пізнаю вас, Симо! — розвела вона у здивованні руки.

— Багатий буду.

— На закоханих дівчат, певно.

— Не маю потреби, — відповів Максим, а хотілося сказати, що йому нікого не треба, крім однієї Каті.

— Якби вам ще краватку, зовсім подобали б на англійського лорда.

— Я їх повну кишеню маю, — з задоволенням казав Максим і поліз був до кишені, щоб витягнути їх.

— Залиште, залиште, не тут! — зупинила його Катя.

Вона взяла Максима під руку, і незабаром вони дісталися до того місця, де вже провели один вечір. Дівчина теревенила безупину, жартувала, сміялася, з її щічок не сходили ямочки. Краватки їй подобалися всі, похвалила Максимів вибір і взялася йому застібати сорочку. Але як вона не силкувалася, коміра стягнути не могла. Максим витягав шию догори, щоб зробити її тоншою, почервонів увесь, комір не давав можливости дихати, та ґудзики до петель не діставали.

— Ви колинебудь застібалися? — спитала теж порожевіла і збуджена своїми зусиллями Катя.

— Ще ні, — признався Максим.

— А як ні, то влазьте, влазьте в свою сорочку, — удаючи незадоволену і сердиту, Катя тулила пухкі, як пампушки, кулачки до його твердих грудей і грубої, трохи тоншої за голову шиї. Максим від задоволення мружив очі. Та дівчина схаменулася, вона збагнула, що дозволяє собі більше, ніж можна, розвішала краватки по його плечах і зажадала, щоб він розповідав про свою працю. Вона хотіла знати, як залізо зварюється, як воно горить, скільки разів Максимові треба вдаряти молотом, щоб перерубати штабу, ну, наприклад, заготовки, як рука. І цікавість дівчини була щирою, вона слухала з такою увагою, ніби сама збиралася стати молотобійцем не гіршим від Максима або навіть таким, як Лаврін Матвійович, ковалем.

V

Нема більшого щастя для закоханих, як залишитись їм удвох. Тоді навіть звичайна розмова про буденні речі здається їм піснею, взаємні потискування рук промовляють більше, ніж слова, у багатомовному мовчанні вони знаходять їм лише зрозумілу насолоду. Принаймні все це відчував Максим. Але Катині зідхай-душі ніби умовилися між собою псувати настрій своєму конкурентові. Не встигав Максим із Катею десь присісти, як ніби з землі вискакував пристаркуватий інженер Куценко або, мов примара, з'являвся блідо-зляканий поет Малюк. Якщо не ці приклонники, то стирчав біля них круглий, як огірок, аґент торговельного відділу Півень, чи завідувач продуктового магазину довготелесий Патенко. Час від часу показувався і вчитель, Володимир Петрович, але він не засаджувався, ніби приходив тільки дізнатися, чи ще не охолола Катя до свого нового обранця. В присутності сторонніх людей Максим почував себе ніяково, мовчав, робився непомітним, згортався, як слимак, тільки очима поводив, стежачи за суперниками. Він не міг примиритися з тим, що Катя обдаровує їх своїми усмішками і приділяє їм увагу.

Як навмисне, одного вечора біля Каті зібралися всі її приклонники: Куценко, поет, Півень, навіть учитель і ще хтось і здійняли такий веселий гармидер, ніби спеціяльно зійшлися показувати свої здібності в дотепах та жартах. Катя, сидячи поруч Максима, заливалася сміхом. Терпка грудка підперла Максимові горло, м'язи його тіла напружилися, кулаки мимоволі стиснулись, терпцеві його надійшов кінець. Сам гаразд не усвідомлюючи, що робить, схопився з ослону і, піднісши над головою величезні кулаки, заревів:

— Геть звідси!

Товариство, заскочене несподіванкою, завмерло, усі здивовано дивилися на розлютованого парубка.

— Як вас розуміти? — запитав інженер Куценко, на всякий випадок відступивши трохи назад.

— Геть! — вирвався рев із Максимових грудей, що високо підіймались.

Поет Малюк, зрозумівши, що заноситься на таку ситуацію, в якій не можна сподіватись чогось приємного, метнувся між дерева. За ним подався й Півень.

— Коли це не тільки ваше бажання, а ще чиєсь, — мовив інженер, запитливо дивлячись на Катю, — то я низько кланяюсь.

Він шанобливо схилив голову і хутко зник.

— Симо, що ви робите, ви збожеволіли! — підскочила до Максима дівчина.

ЖОВТЕНЬ — МІСЯЦЬ ПРЕСОВОГО ФОНДУ „ВЕСЕЛКИ"! ПОМОЖІТЬ „ВЕСЕЛЦІ" ДОПОМОГТИ ВАМ І ВАШИМ ДІТЯМ! НАДІШЛІТЬ ЩЕДРУ ПОЖЕРТВУ НА ВИДАВНИЧИЙ ФОНД „ВЕСЕЛКИ"!

ЛОНДОН — МОСКВА — ПЕЙПІНҐ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

промовців на пейпінґському конґресі не вимовили імени Сталіна. Зате вимовляли десятки разів ім'я свого совєтського союзника і протектора. Правда, Мао Тсе-тунґ напевне вважає себе за старшого і вченішого комуніста, аніж Хрущов, і він, як і інші пейпінґські достойники, напевне дивляться на кремлівських володарів з почуттям тієї самої вищости, яку відчувають китайці у відношенні до всіх інших націй, включно з японською, як до націй „молодих" роками і культурою, що, мовляв, не може рівнятись з прастарою культурою Китаю. Але нинішній Пейпінґ потребує грошей, машин, техніків, інструкторів, танків, літаків, усього того, що дістає від СССР. А з свого боку СССР потребує комуністичного Китаю, як тієї сили, що спутувала б силу З'єдинених Держав на Далекому Сході і ставила б вічно перед очі нову двофронтову світову війну. І тому можливо, що колись Москва так само буде каятись в своїй теперішній політиці, як кається Вашинґтон у своїй політиці супроти Совєтського Союзу з часу Ялти та Потсдаму, з часу, як витрачено десять більйонів долярів на врятування Совєтів від загину у Сталінґраді. Але покищо цупко тримається московсько-комуно-китайський союз, манїфестуючи свою єдність і силу в безупинних домаганнях допустити Пейпінґ до Об'єднаних Націй, і в спільному коекзистенційному фаристействі та спільній вічній загрозі загладою вільному світові.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

З НАШИХ БУДНІВ

З НАГОДИ РОЗБУДОВИ „ВЕСЕЛКИ"

В одному товаристві, коли вже всі втомилися телевізією, актуальною політикою та іншими сплетнями, зійшла мова на те — чим затримати наймолодше покоління при українстві.

— Українськими „камiксами!" — сказав доктор І. М.

Дехто з товариства підсміхнувся „під вусом", дехто засміявся вголос, але пан доктор продовжав із запалом:

— Прошу панства, це не є „джовк", це серйозна справа! Може дехто не уявляє собі, який величезний вплив мають оці, нібито глупі, образочки на формування дитячої свідомости, на уяву, настрій, на характер. Історичну місію виконало б те, наше видавництво, що випустило б, наприклад, одну серію „камiксів" з козацько-татарських воєн, другу серію пригод повстанця УПА, третю серію якусь комічну — скажім: „Пригоди Івасика - Бульбасика", чи щось подібне. А якби так зілюструвати й випустити книжечками надзвичайні пригоди першого українського американця, о. Агапія Гончаренка?.. Саме ці „камiкси" заохотили б наших дітей до української книжки, потягнули б їх до Шкіл Українознавства, в з а г а л і до свого — рідного!

Без жадних, так сказати, коментарів піддаю ці оригінальні думки пана доктора під розвагу Видавництву й Редакції „Веселки" у зв'язку з дальшою розбудовою дитячого журналу.

Але, при цій нагоді, дозволю собі довести до відома ширшого загалу один свій в л а с н и й проєкт... Правду сказати — від „камiксів" уже тільки один крок до карт, якими наші діточки так люблять забавлятися. Чи не варто, в ім'я української справи, надруковувати „колоду" національно обмислених карт, з портретами наших князів, княгинь, гетьманів, письменників, політичних лідерів?..

От, грає собі, скажемо, дитина якоїсь американської „свинки" і замість забивати короля асом — забиває короля Данила Богданом Хмельницьким, чи Уласа Самчука — Панасом М и р н и м, чи добродійку Людмилу К о в а л е н к о — княгинею О л ь г о ю?...

Дитина грає, має приємність, розвагу, а одночасно вивчає нашу історію, літературу і тому подібне.

Очевидячки, над проєктом таких національних карт повинна б подумати Шкільна Рада при УКК, а саме мистецьке їх оформлення треба віддати в руки таких досвідчених майстрів, як Едвард Козак, чи пан Бутович, чи пан Андрусів з Филаделфії, який, хоч і працює тепер урядником у магістраті, то ще не забув рисувати.

Борони Боже віддавати таку містерну роботу абстракціоністам, бо' пороблять нам з князів і гетьманів якісь гітари, мандоліни і кат-зна-що.

Не хочу бути завеликим оптимістом, але мені здається, що за такі карти охопилося б і наше студентство. І не я малою користю для себе!

А може Шановна Редакція „Веселки" розпише в цій справі анкету між своїми Читачами?..

Ікер.

В НЕДІЛЮ, 14-го ЖОВТНЯ 1956 Р.
В Православній Церкві св. Володимира в Ню Йорку (334 — 14th St. N. Y. C.)
по Службі Божій
— відбудеться —
ПАНАХИДА
за спокій Душ св. п.
проф. Олександра Лотоцького,
його дружини
Дори Лотоцької з Руденків
і їхньої доньки
кн. Оксани Токаржевської - Карашевич,
про що повідомляє Друзів і Знайомих
СИН

Спілка Української Молоді Америки, Інк. і Українська Оркестра СУРМА в Джерзі Ситі
— влаштовують —
ПЕРШУ ОСІННЮ ЗАБАВУ
В СУБОТУ, 20-го ЖОВТНЯ 1956 Р.
в залі The Assumption B. V. M. Hall
Van Horne and Lafayette Sts., Jersey City, N. J.
Оркестра СУРМА — Джаз.
Вступ $1.00. Початок о год. 7:30 вечора.

Літературно-Мистецький Клюб у Ню Йорку
повідомляє, що
В СУБОТУ, 20-го ЖОВТНЯ 1956 Р.,
в залі WASHINGTON IRVING HIGH SCHOOL
(ріг 16 вулиці і Irving Place)
відбудеться
ДЕСЯТИЙ ЮВІЛЕЙНИЙ
Літературно - Мистецький ЯРМАРОК
вступне слово Д-р Микола ШЛЕМКЕВИЧ.
Участь беруть:
Л. Крушельницька, В. Калин, І. Орловська-Фоменко, Н. Ходина і Ганна Шерей, В. Кіш, І. Керницький, Б. Кравців, В. Лесич, М. Мінський, М. Понеділок, В. Цісик, М. Шлемкевич, С. Шисх.
Акомпаньюють: С. Чапельська, М. Фоменко.
Конферансіюють усі конферансьє попередніх Ярмарків: В. Калин, Л. Крушельницька, І. Кедрин, Л. Лепкий, С. Литвиненко, Б. Ржепецький.
Початок година 7:30 вечора точно. Кінець о 10 вечора точно.
Квитки по $1.50 і $1.00 в Крамницях Арка, Говерля, Еко і Сурма. — Для молоді до 18 років по 50 центів.

Увага! Клівленд, Огайо і Околиця! Увага!

Запрошуємо Відділи У. Н. Союзу:
50, 102, 108, 112, 180, 233, 240, 251, 291, 295, 328, 334, 336, 358, 364
— на —
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ
В НЕДІЛЮ, 28-го ЖОВТНЯ 1956
в УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ, 2253 West, 14 вулиця,
о годині 3:30 по полудні.

На ці збори приїжджають з Головної Канцелярії У. Н. Союзу ці члени Екзекутиви, що будуть на З'їзді Союзової Молоді в Акрон, О., 27-го жовтня 1956. — Справи дуже важні. Просимо відділових урядників, бувших делегатів 23 Конвенції та членів УНСоюзу численно прибути та вислухати бесідників. Буде нагода ставити запити, та дістати відповідь.

На припоручення Головної Канцелярії УНСоюзу:
Д. Шмаґала, Гол. Радний

УКРАЇНЦІ! УКРАЇНКИ!

З'єднаний Український Манїфестаційний Комітет Організацій Стейту Ню Джерзі
закликає Українські Громади:
Байону, Джерзі Ситі, Нюарку, Елизабет, Пассайку, Петерсону, Кліфтону, Випани, Ню Бронсвік, Перт Амбой, Лінден, Роґвей, Плейнфілд, Картерет, Трентон, Менвіл, Кемден, та усі інші громади в стейті Ню Джерзі
ДО ВЕЛИКОЇ ВСЕНАЦІОНАЛЬНОЇ
МАНІФЕСТАЦІЇ
ЗА СВОБОДУ. І ВОЛЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ
що відбудеться
в неділю, 21-го жовтня 1956 р.,в Нюарку, Ню Джерзі
в MOSQUE THEATRE, 1020 Broad Street, NEWARK, N. J.
Початок програми — 2-га год. по полудні.

МЕТА МАНІФЕСТАЦІЇ: 1) запротестувати п р о т и народовбивства, яке Москва практикує у відношенні до українського народу, 2) домагатися від нашого уряду у Вашинґтоні заходів на терені Об'єднаних Націй для звільнення наших церковних достойників та мільйонів ув'язнених українців з комуністичних концентраційних таборів, ліквідації концентраційних таборів в СССР і здержання дальшого вивозу української молоді з рідних земель.

Промови на Манїфестації виголосять:

Президент УККА ДМИТРО ГАЛИЧИН, Губернатор Стейту Ню Джерзі, РОБЕРТ Б. МЕЙНЕР в асисті Комішіонера Податків Стейту Ню Джерзі МАРСЕЛА ВАҐНЕРА, Сенатор Г. АЛЕКСАНДЕР СМИТ, Представник Департаменту Стейту, Делеґат Китаю до Об'єднаних Націй, Д-р ДЖОРДЖ К. Ґ. ЄҐ і інші.

Заряд програми Манїфестації під проводом Прокуратора на повіт Ессекс п. ІВАНА РОМАНИШИНА.

Мистецьку програму виконають:

п-на Марія БОДНАР — сольо, Ню Йорк, Мужеський Хор під проводом п. М. Кормелюка, Байон, Н. Дж., Хор — Бандуристи під проводом Р. Левицького, Елизабет. Н. Дж.

Українці! Громадяни і Громадянки Стейту Ню Джерзі! Український Народ через своїх політичних засланців з таборів в Мордовії кличе Вас „Дорогі Друзі не забувайте про нас".

Американська преса повідомляє, що пів мільйона української молоді призначено на вивіз на розбудову індустрії в Сибірі. Ліґа бувших австрійських воєнно-полонених поворотців з концентраційних таборів в листі до совєтської амбасади у Відні, обвинувачує Москву в народовбивстві. В таборі Норильськ розстріляно кулеметами 800 в'язнів, а 2,000 важко поранено. В таборі Кинґір розторощено танками 500 жінок і мужчин в'язнів, а 1,000 важко поранено. Тисячі в'язнів засуджено на довгі роки важких робіт у сибірських тайґах.

Українці! Ці жертви комуністичного терору це наші сестри і брати, це наші рідні.
Вони просять Бога і своїх братів по усьому світі стануть в їхній обороні.
Ганьба і Божа кара спаде на нас, коли ми не відгукнемось на голос їхньої розпуки.

Український Народ вогнем і кров'ю здобуває свою волю. Україна кличе нас усіх стануть до боротьби за її визволення! За свободу! За вільне життя українського народу в Самостійній Українській Державі!

УКРАЇНСЬКИЙ МАНІФЕСТАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ ОРГАНІЗАЦІЙ
в Стейті Ню Джерзі

ПРАЦЯ
HELP WANTED—MALE

Першорядний МАШИНІСТ до праці в спеціяльній фабриці машин. Не автоматична чи продукційна машина. Вимагається знання всіх загальних направ, знання і праця при всіх знаряддях, побажан. добрий "lathe hand." Фабрика осн.1884 р., місце праці в будинку на 30,000 sq. ft. Чудова нагода для всіх машиністів. Найвища платня. Найкращі умовини праці. 242 E. 122nd St. N.Y.C. LE 4-5160.

TURRET LATHE OPERS. AND TOOLMAKERS
Мусять вміти самостійно працювати на денній шифті. Цівільна праця при авіяції. Висока платня, ідеал. умов. праці, платні вакації і свята, даром госпіталізація (Blue Cross для цілої родини), даром забезпечення хірургічне і на життя й інші користі.
ROBERT REINER, INC.
556 Gregory Avenue
Weehawken, N. J.

SHIPPING CLERK
до науки "FOREMAN"
"CHIEF INSPECTOR"
РІЗНІ КОРИСТІ
ПОСТІЙНА ПРАЦЯ.
WRIGHT METAL COATERS
255 West St., So. Hackensack, N.J.
Tel. Hubbard 7-5136

Потрібно СУПЕРІНТЕНДЕНТА
Апартамент з 2 вел. кімнатами, добра платня.
Голоситись:
31 St. Mark's Pl., Manhattan
Carroll — Lawyer

КРАЯЧІ ПАПЕРУ
до викінчування книжок і краячі аркушів. Також асистенти оперейторів на Cleveland & Baum fold'g. машинах. Тільки досвідчені. Нічна праця 4.45-12:45. F. M. Charleton, 345 Hudson Street. New York. WA 4-3050. Ask for Mr. Goldstein.

ПОТРІБНО
"FILE GRINDERS"
МАШИНІСТ
(нічна праця)
КРЕСЛЯР
(денна праця)
Голоситись особисто або телефонувати
Diamond 7-3321
JARVIS POWER TOOLS, INC.
Pease Avenue
Middletown, Conn.

DIE MAKERS & DIE MAKER HELPERS
з досвідом на "Progressive Dies". Постійна праця цілий рік, також "power press operators — automatic press man". Висока платня для фахівця. Доскональ. умов. праці.
Тел.: RO 3-2734

DIE MAKER and TOOL ROOM APPRENTICE
Говоримо по-німецьки.
Багато „овертаймів".
Забезпечення і госпіталізація.
BERWIN CORPORATION
345 Carnegie Avenue
Kenilworth, N. J.
Mr. Kreutzer.
Dial Op.: Chestnut 1-1507

ПОРТЕР, подружжя,
2 повер. бюровий будинок. Платня + апартамент, даром газ і електрика. Постійна праця. Телеф. по 6-ій веч.
Mr. Huhmann
OL 7-2952

ЛИВАРНИКИ
Мусять мати досвід в праці при накладанні пластиру. Постійна праця. Добра платня і умовини праці.
ALVA STUDIOS
140 W. 22nd St., New York City
ORegon5-8657

ДЖЕНІТОР
— догляд в апарт. будинку, Queens; може мати кілька год. праці поза домом. Олив. огрівання. Мусить бути спритний. Апартамент плюс $100 місячно.
Телеф. TW 6-0447

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНГС

Короткі Вістки

● Корпорація Крайзлера, що має в ЗДА найбільші — після Дженерал Моторс — фабрики автомобілів — дістала від Армії замовлення в сумі понад $18 мільйонів на керовані далекосяжні ракети.

● Західня Німеччина загрожує в найближчій зимі брак вугілля для приватного вжитку, — як палива у приватних помешканнях. Щоб запобігти цьому, вже тепер починають спроваджувати вугілля з З'єдинених Держав, Бельгії і Голляндії.

ПРАЦЯ
Help Wanted—Female

ОПЕРЕЙТОРКИ. Досвід в шитті широких драперій і покривал на ліжка. Доскон. умов. праці. Постійна праця на цілий рік. Багато оверт. Скорі оперейторки можуть заробити добрі гроші. Висока платня для фахових. Праця близ. дому. Salco Bedspreads, 30 Great Jones St., near 3rd St., and Lafayette Sts. Bleeker St., IRT. — GR 7-8165.

ДО ШИТТЯ
на всіх машинах
37½ год. тижнево.
Платні свята і вакації.
Також до науки—радо навчимо.
EVEN - PUL FOUNDATIONS
321 Main St. E. Rutherford, N. J.
WEbster 9-1912

ОПЕРЕЙТОРКИ
на Singers & Merrows маш., досвідчені при шитті спідниць і блюзок, денні і нічні зміни, також роблення дірок і пришивання ґудзиків. A & L Sportswear, 1612 MacDonald Ave., Bkn., N. Y. — ES 5-1008.

ПРАЦЯ
Help Wanted Male-Female

МУЖЧИНИ і ЖІНКИ
Досвідчені до шиття спортового одягу
ВСІХ ЧАСТИН.
Гарантія постійної праці. Дуже добра винагорода за працю від штуки, в повіті Monmouth. Юнійна робітня. Голоситись:
IRVING LEIGH COMPANY
1001 — 2nd Avenue
pir Langford Street
Asbury Park, N. J.

S. S. KRESGE
ROOSEVELT FIELD
OPP. MACY'S
OPENINGS FOR
SALES CLERKS
MALE
FEMALE
DEPARTMENT HEADS
WAITRESSES
KITCHEN HELP
PORTERS
STOCK MEN
STOCK WOMEN
ALSO
OPENINGS FOR
HIGH SCHOOL GIRLS AND BOYS
FULL — PART TIME
HOURS ARRANGED TO SUIT YOUR CONVENIENCE
Apply
9 A.M. TO 5 P.M.
MON. THRU SAT.

PROFESSIONALS

DR. ANNA MESSING
ЛІКАР З ВАРШАВИ
Косметика, лікарське усунення всіх вад цери, зайвого волосся, зморщок. "Facial Uplift" без операції.
Приймає після умови.
Телеф.: PLaza 7-1282
130 West 57 St. New York City

Біль в плечах?

БІЛЬ В ПЛЕЧАХ — це часто симптом серйозної недуги. Хіропрактика діла також і на більше родів болю в плечах, без огляду на його причини. Порадьтеся місцевого хіропрактора та напишіть до нас ще сьогодні в справі дальших безплатних інформацій щодо болів у плечах і також щодо інших недуг.
Spears Chiropractic Hospital
Dept. A-102 Denver 20, Colorado

Д-Р ВАСИЛЬ БОРАН
ХІРОПРАКТОР
1 West 34th Street, Room 609, New York 1, N. Y.
Напроти Empire State Bldg.
Денно від 9:30 до 7-ої вечором.
Тел. PEnnsylvania 6-6285. — В Понеділки заперто.

УВАГА! КЛІВЛЕНД, ЙОНҐСТАВН, ЛОРЕЙН, АКРОН І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

R. W. EXPORT - IMPORT CO.
відкрила ФІЛІЮ У КЛІВЛЕНДІ
720 LITERARY RD., CLEVELAND, OHIO
для

ВИСИЛКИ ПАКУНКІВ ДО ВСІХ КРАЇН СВІТУ

Висилаємо ПОЖИВУ, НОВУ і НОШЕНУ ОДІЖ, ШКІРУ, МАНУФАКТУРУ, ЛІКИ та інше.
Ми маємо на складі різного рода шкіру, як ЮХТ, БОКС, та іншу, і всі додатки на чоботи та черевики. — Маємо матеріяли, ХУСТКИ, та Панчохи та різного рода харчові продукти.
➤ СКОРА і ТОЧНА ДОСТАВА ПАКУНКІВ ГАРАНТОВАНА ◄
Виконуємо пересилки на поштові замовлення.
• Всі оплати оплачує висилаючий. — Бюро відкрите щодня від 9 рано до 9-ої веч., в суботу від 9 до 5-ої по пол. •

➤ НАЙБІЛЬША ВИСИЛКОВА ФІРМА ◄
Івана КАМІНСЬКОГО
з централею в Торонто, Онт, Канада, яка має 20 відділів на території Канади й Америки
відкрила своє
ДРУГЕ БЮРО В ШИКАГО:

CHICAGO, Ill. — 2551 W., 63rd Street	Tel. HE 4-2380
CHICAGO, Ill. — 2314 W. Chicago Ave.	Tel. BR 8-6780
BUFFALO, N. Y. — 1162 Broadway Ave.	Tel. FI 1272
NEW YORK, N. Y. — 306 E. 9th Street	Tel. GR 3-3470
NEWARK, N. J. — 102, 16th Ave.	Tel. BI 2-6816
CLEVELAND, Ohio — 1029 Fairfield Ave	Tel. CH 1-5547
MINNEAPOLIS, Minn. — 44 E. Hennepin Ave.	Tel. FE 6-2330
PHILADELPHIA, Pa. — 725 W. Girard Ave.	Tel. ST 7-1422
PITTSBURGH, Pa. — 2013 E. Carson Street	Tel. HU 1-5759

Наближається холодна осінь і зима, наближаються Різдвяні свята.
ВИШЛІТЬ І ВИ ДОПОМОГУ СВОЇМ РІДНИМ В ЕВРОПІ
через найбільшу і найсолідшу висилкову фірму
ІВАН КАМІНСЬКИЙ
JANIQUE TRADING CO.
Ваші Рідні ждуть на Вашу допомогу, на Ваш РІЗДВЯНИЙ ДАРУНОК!

УВАГА! НЮАРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
➤ У МІСТІ НЮАРКУ ВІДКРИТА НОВА ◄
КРАМНИЦЯ ДЛЯ ВИСИЛКИ ПАКУНКІВ
ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ.
- Висилаємо поживу, нову і ношену одежу, сукняні, шкіряні і текстильні вироби, медикаменти і т. п. Вишліть своїм рідним і знайомим!
- Пакунки будуть доставлені до місця призначення протягом шости тижнів. Посилки вислані повітряною поштою будуть доручуватися протягом 7-10 днів.
- Висилаючий одержить особисту посвідку від відборця пакунка. Висилки пакунків і доручення гарантується.
- Всі посилки повнотою оплачується тут включно з митом. Той, що одержить пакунок не буде нічого доплачувати.

КАНЦЕЛЯРІЯ ВІДКРИТА КОЖНОГО ДНЯ ВІД 9-ої ГОД. РАНКУ ДО 6-ої ГОД. ВЕЧОРОМ
В СУБОТУ ВІД 9-ої РАНО до 4-ої ГОДИНИ ПОПОЛУДНІ.
PACKAGE EXPRESS CO.
314 MARKET STREET NEWARK, N. J.
Тел.: (Newark) MItchell 2-2452
Зверніть увагу на нову адресу!
(Біля Пенсилвенія станції в місті Нюарку).

Пішліть ПАЧКУ - ДАРУНОК
➤ ВАШИМ РІДНИМ В СТАРОМУ КРАЮ! ◄
Ви можете оплатити мито і всі оплати тут!
ВСІ ПАЧКИ АСЕКУРОВАНІ!
Можете післати нову і уживану одіж, або вибрати з нашого цінника і вислати мануфактуру, шкіру на чоботи, чоловічі і жіночі черевики, светри, вовняні імпортовані хустки та інші товари.
- Також можна замовляти в нас різного роду ліки для висилки до Старого Краю з оплаченим тут митом.
- Для замісцевих клієнтів окрема обслуга.
- Пришліть Ваші речі до нас. Ми спакуємо Вашу пачку та приготуємо її до висилки на місце призначення. Надавцеві перешлемо рахунок до вирівнання.

☞ На бажання окремі ЦІННИКИ та зразки товарів. ☜
Наші працівники говорять по-українськи.
Наші бюра:
AMERPOL ENTERPRISES
11601 Jos. Campau, Detroit 12, Mich. — TO 8-0382
AMERPOL ENTERPRISES AGENCY
6618 Michigan Ave., Detroit 10, Mich. — TA 5-2505

УКРАЇНСЬКА ФУТРЯНА ФІРМА
виготовляє на замовлення нові футра та переробляє уживані футра по найновіших фасонах.

ЖАКЕТИ
НАКИДКИ
СТОЛІ

ПРИСТУПНІ ЦІНИ.
•
ДОГІДНІ СПЛАТИ.

КУНИЦІ
КАМІННІ
І ЛІСОВІ
МІНКИ
СОБОЛІ

J. WUJKIW, Inc.
MFG. FURRIERS
111 E. 7th ST., NEW YORK 9, N. Y. — Tel. SPring 7-8710

Користайте з найкращої нагоди
КУПИТИ НОВИЙ з 1956 р.
MERCURY
у найсолідшого продавця ст. Ню Йорку.
- Найбільше заощадження
- Найменші рати
- Найвищі ціни при виміні

Ціни нижчі, трикратно найдешевші як інших моделів.
Також в продажу люксусовий НОВИЙ 1956 LINCOLN
Фірма понад 40 р. чесного продажу.
MEZEY MOTORS
Authorized
Mercury - Lincoln Dealer
1229 2nd Ave. and 64th St.
New York City
Відкрито вечорами.
Тел. TE 8-2700

CRYSTAL LOUNGE
Ресторан - Коктейлі
41-52 Main St., Flushing
Американська й европейська кухня —
в суб. печеня на дико і нім. бараб. кидлі.
ОБІД з 6 страв від $1.85
В неділю родинні обіди.
ЛАНЧ для працюючих від 65¢
Весілля й інші прийняття до 110. — FL. 9-8953

ПАЧКИ ДО ЕВРОПИ
І ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ
Гарантована достава
Матеріяли на убрання, плащі і сукні, полотна на постіль та білизну, живностеві пачки і всілякі лікарства.
Мито за посилки платиться у нас і Ваші рідні і знайомі не платять вже при одержанні посилки нічого.
ПИШІТЬ ПО КАТАЛОГИ.
J. NAWROCKI AGENCY
617 Grove St., Irvington 11, N.J.

ПАЧКИ ДО ЕВРОПИ
І ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ
ГАРАНТОВАНА ДОСТАВА
Матеріяли на убрання, плащі і сукні, полотна на постіль та білизну, шкіру на чоботи, живностеві пачки і всілякі лікарства.
МИТО за посилки платиться у нас і відборці не платять вже при одержанні нічого.
Висилаємо також пачки PEKAO.
ПИШІТЬ ПО КАТАЛОГИ!
Замовлення приймає до 9 вечором.
I. IGER'S GENERAL STORE
353 16th Ave., Irvington, N. J.
(напроти німецького кіна)
Tel.: ESsex 2-9035

Можна тепер дістати в ЗДА "UKRAINIAN SALVE MAZ."
UKRAINIAN УКРАЇНСЬКА МАСТЬ SALVE
НА АРТРЕТИЗМ, ПОСТРІЛ І РЕВМАТИЗМ.
МАСТЬ UKRAINIAN SALVE помагає на облекшення болів і поганого почуття, що його викликує постріл, артретизм і ревматизм. Приносить пільгу в болях мускулів, які є наслідком надмірної праці і перевтоми. Цю масть поручається особливо на болі мускулів на спині в лопатках, на раменах і суглубах. Замовте відразу один слоїк.
2 oz $1.25
поштова оплата . .15
Пишіть до:
DUFFERIN DRUG STORE
239 Dufferin Avenue
Department 2.
Winnipeg, Man., Canada

Купуйте в підприємствах, що оголошуються в „Свободі"

DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY
(Іст 8 вул., між 2-3 Евеню)
має на складі великий вибір осінніх і зимових КАПЕЛЮХІВ від $3.99 та більше. Маємо також великий вибір фільцових велюрових капелюхів найкращої якости в різних кольорах і найновіших фасонах власного виробу та відомої марки капелюхи KNOX.
Кожний капелюх ґарантований. Куплений в нас капелюх чистимо фабричною методою.
Пригадуємо, що у нашому відділі МУЖЕСЬКОЇ ҐАЛЯНТЕРІЇ першої якости різнородні сорочки, знаної марки "JAYSON". Хто купить тепер цієї марки білу сорочку Whitehall Shirt в ціні $3.95 одержить бляшку і щасливе число в нагороду якого є жіноче мінкове футро вартости $4,000 і 99 інших вартісних нагород. Зайдіть тепер — цей контест важний до 31-го грудня 1956 р. — Всі сорочки ґарантовані в праці. У великому виборі також: дощевики, парасолі, імпортовані светери, кравати, шкарпетки, паски, шалики й інші зимові речі.
Просимо зайти і переконатись про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну. — Говоримо по-українськи.
—• Отворено щоденно до 8-ої веч., в суботи до 10:00 •—

ПАКУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ
LAMPERT & POLIMEX Co. LONDON
ОБУВ'Я ОДЯГ МАТЕРІЯЛИ ХАРЧІ И ІНШІ ТОВАРИ
ЯКЩО ВИСИЛАЄТЬСЯ З ЛОНДОНУ ПОСИЛКА БУДЕ ДОСТАВЛЕНА СКОРІШЕ І ПЕВНО.
ҐАРАНТУЄМО ДОСТАВУ АБО ЗВОРОТ ГРОШЕЙ.
Митні оплати платимо в Лондоні. Ваші приятелі чи Рідня в Европі не будуть обтяжені жадними доплатами. Мито і кошти пересилки включені в ціну нашого експорту.
Пишіть по-українськи по наш повний каталог.
Lampert & Polimex Co.
45 CROMWELL ROAD, LONDON S.W. 7, ENGLAND

REAL ESTATE
HOUSE FOR SALE

На продаж "Cape Cod" дім на великій площі, спокійне сусідство, близ. шкіл, склепів, комунікацій. Веранда з жалюзі, 2 спальні, олив. огрівання, підвал, пошир. піддашшя (з 3 спаль.). Ціна на скорий продаж $19,900. Зараз до зайняття. Телеф. Edgewood 4-6070 перед полуд., або по 5 P.M.

E. ROCKAWAY — COLONIAL
Beautiful 7-room house, modern conveniences, 9 years old, all brick veneer facing, 77x100 plot, landscape. Exceptional view from 14x15 sunporch. Near school, church or synagogue. $34,500.
LY 9-5847.

Надзвичайне купно, краса
MASSAPEQUA — ПРОДАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ З УВАГИ НА ВИЇЗД ДО ФЛОРИДИ.
Величезна площа, чудове догідне положення, 7 вел. кімнат, 3 вел. спальні, їдальня, їдальня для дітей, вел. вітальня, 12x18 патіо, 1½ лазнички, прикр. ґараж. Положен. до полудня. Hi-Fi голосники у всіх кімнатах. Пару кроків до New Bar Harbour Shopping Center, шкіл, церков. Прод. разом з килимами від стіни до стіни, з охор. сітками, холодільником, машиною до прання і т. д. На скорий продаж. Треба оглянути, щоб оцінити. Напроти St. Rosaline Church., тільки $18,990. Город наче парк. Відпов. для професіоналів. Тел. власника:
PY 8-6871

MINEOLA — з стратою власника. 8-кімн. дім, 4 спальні, 2 лазнички, модер. кухня, олив. пар. огрівання, викін. підвал, килими від стіни до стіни, охор. сітки, ґараж на 2 авта. Багато особливостей. Близ. комунікацій, склепів і шкіл. Зниж. з $21,000 на $19,000. Зараз до зайняття. Без посередництва.
PI 6-0242

MASSAPEQUA, Split-level, 2-річ. дім, мур. з фронту, 75x115, 7 кімнат, 2½ лазнички, огорожа, алюм. охор. вікна, маш. миття посуди, маш. до прання, холодільня, добре місце. Без посередництва. $21,000.
PY 8-7816

ДОСКОНАЛЕ положення East Bronx, 1 род. мур. прикр. чудов. дім, 2 кімн. доходов. апартамент з 1 річ. лізом, (яким можна оплатити видатки). Олив. огрівання; близ. Комун., склепів і шкіл, завдаток. Продається з стратою на скорий продаж.
OL 4-4598

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ
Business Opportunity

ПЕКАРНЯ
Крамниця солодощів і печива. West Bronx — все влаштування, газова піч, холодільник. Тепер нечинна. Продається по умір. ціні, добра нагода для фахівця.
CY 3-6677

САЛЬОН КРАСИ
добре поставлений 11 рок., досконалий відомий бизнес, чудова нагода для енергійної, молодої людини. Власник відходить.
Queens Village, L. I.
щоб домовитись телеф. між
12:30—1:30 HO 5-9712

ДІМ І БИЗНЕС
Тільки $19,000. Солід. мур. 2-род. дім, ґараж на 3 авта, гросерия і делікатесен. Чисто, модерно. Прибуткова продаж „сендвічів". З уваги на недугу, мусить продати.
Тел.: DA 6-7308

DINER — досконалий Brooklyn, фабрична дільниця. Постійний рух, короткі години 6-5:30 P.M. тільки 5½ днів. Теперш. прихід $600; молод. енергійний фахівець може легко побільшити. Низ. рент, добр. 10-річ. ліз. На скорий продаж з стратою. Тел. ST 3-8926 веч., CL 2-0599. Спішіть!

DINER — потребує молодої людини. Чудова нагода, мало горівки. Повне влаштування. Продається або візьметься спільника. Спішіть — буде скоро продане. 156 West Fordham Road, Bronx, N. Y.
RA 6-6051 — GR 3-0713

ДЕЛІКАТЕСЕН І ГРОСЕРНЯ
в Glendale, N. J.
Добрий бизнес,
з 6-кімн. помешканням.
Телефонувати:
HE 3-7120

МОДЕРНА овочево - ярина крамниця, доск. положення в Maspeth, стала клієнтеля, добрий бизнес, фахівець може подвоїти прихід. Добрий ліз. Холод. кімната, на скорий продаж з стратою тільки $3,500. Спішіть, буде скоро продана.
DE 5-4949

HOTEL—TAVERN

35 5th AVENUE RESTAURANT
ДОСКОНАЛИЙ ХАРЧ
Коктейлі
Приватні їдальні
Сніданки, ланч від $1.00
Обід від $1.50
HOTEL GROSVENOR
5th Ave. (10th St., New York City)
GR. 3-6000

BUILDING MATERIALS

IDAHO - панелі з крученої сосни, тапети, 7 ft. довгі за 24½¢ sq. ft. Інші так дешево як 15¢ за sq. ft. Sheet Rock від 5¢ sq. ft.
ACE LUMBER SUPPLY CO.
32-02 Astoria Blvd. Long Island C.
RA 8-5660

MISCELLANEOUS

WASHINGTON HEIGHTS FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
Забезпечує конта до $10,000
Платить 3% дивіденди.
1390 St. Nicholas Ave. N. Y. C.
275 W. 231 St., Bronx, N. Y.
371 E. 149 St., Bronx, N. Y.

ВЕСІЛЛЯ
комплетна ціна $4.75 з шампаном.
Досконала кухня.
ВАЛЕВА ЗАЛЯ.
Свіжо відновлено, Спеціяльні ціни на товариські забави.
HOTEL MARTINIQUE
32nd St. & B'dway, N. Y. C.
PE. 6-3800 Ext. 117

JUNK CARS
$25 to $40 ea.
MOTT HAVEN AUTO WRECKERS
DA 9-5500

Спеціяльно тільки цього тижня.
Клітка на паракіти ціла з хрому $5.98.
Поради для Ваших рибок в акваріюм. Зайдіть:
ACE PET TOWN
322 Ditmas Ave., Brooklyn, N. Y.
(Cor. E. 4th St.) — UL 4-4431

Hallett & Hallett
ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ
Since 1854
HALLETT HOMESTEAD
FLushing 9-0062
Northern Blvd. & 147th St.
Flushing, L. I., N. Y.
Howard L. Hallett, Jr., Lic. Mgr.
Wesley Hallett, Treasurer

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх
Обслуга чесна і найкраща.
У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET
cor. Warren Street,
JERSEY CITY, 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура, Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y
Tel. ORchard 4-2568